

**VALTIONEUVOSTON DIGITAALISTA MAANPÄÄLLISTÄ JOUKKOVIESTINTÄVERKKOJA
KOSKEVA TOIMILUPAPÄÄTÖS**

Päivämäärä 27.9.2012
Diaarinumero LVM214/07/2012

HAKIJAT

Digita Oy (Digita)

PÄÄTÖKSEN KOHTEEN OLEVA TOIMILUPA

Toimilupa verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon UHF
-alueen kanavanipussa H.

TIIVISTELMÄ PÄÄTÖKSEN SISÄLLÖSTÄ

Toimilupa myönnetään jäljempänä kerrotuin perustein ja ehdoin Digita Oy:lle.

VALTIONEUVOSTON digitaalista maanpäällistä joukkoviestintäverkkoa koskeva TOIMILUPAPÄÄTÖS	1
HAKIJAT	1
PÄÄTÖKSEN KOHTEEN OLEVA TOIMILUPA	1
TIIVISTELMÄ PÄÄTÖKSEN SISÄLLÖSTÄ	1
PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT	3
1. Taustatiedot	3
1.1. Johdanto ja päätöksen rakenne	3
1.2. Siirtyminen digitaaliseen televisioon	3
1.2.1. Taustaa	3
1.2.2. Maanpäällisten lähetyksen kanavaniput	3
1.2.3. Käytössä oleva jakelustandardi	4
1.2.4. Digitaalisen television seuraavana vaiheena teräväpiirtotelevisio	4
1.2.5. Jakelustandardi ja pakkaustekniikka	5
1.3. Taajuusalue	5
1.4. Toimialue	5
1.5. Ohjelmistoluvat	5
1.6. Verkkokilpailun edistäminen	5
2. Asian käsittely	6
2.1. Toimilupien julistaminen haettaviksi	6
2.2. Toimilupapäätökselle asetetun määräajan pidentäminen	6
2.3. Toimilupailmoituksessa annetut tiedot	6
2.4. Toimilupailmoituksessa pyydetyt tiedot	6
3. Hakemus	7
3.1. Hakijan oma tiivistelmä hakemuksen olennaisesta sisällöstä	7
3.2. Yhtiön taustatiedot	8
3.3. Ehdotettu jakelutekniikka ja muut suunnitelmat	8
4. Sovellettavat säännökset ja johtopäätökset	9
5. Muut myönnettävään toimilupaan vaikuttavat vireillä olevat seikat	10
6. Toimilupaehdot	10
PÄÄTÖKSEN LOPPUTULOS	11
LIITE 1 Valtioneuvoston myöntämä digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon toimilupa kanavanipussa UHF H	12
LIITTEET	13
2. Kartta toimilupa-alueesta	13
3. Valitusosoitus	13

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

1. Taustatiedot

1.1. Johdanto ja päätöksen rakenne

Tällä päätöksellä myönnetään verkkolupa verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon UHF –alueen kanavanipussa H yhdelle hakijalle.

Toimiluvan tavoitteena on edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa. Myönnettävällä toimiluvalla on tarkoitus siten edistää viestintäverkkojen tasapainoista kehitystä ja lisätä kilpailua maanpäällisten televisioverkkojen tarjonnassa. Tavoitteena on lisäksi edistää digitaalisessa joukkoviestintäverkossa teräväpiirtotelevision lähetysten tarjontaa.

Päätöksessä ratkaistaan, täyttääkö hakijayritys viestintämarkkina-alueissa säädetty toimiluvan myöntämisen edellytykset. Taustatiedoissa kuvataan digitaaliseen televisioon siirtymisen vaiheita ja teräväpiirtotelevision tilannetta. Taustatiedoissa selvitetään lisäksi toimiluvan kohteena oleva taajuusalue. Asian käsittelyä koskevassa osassa kuvataan hakumenettelyn eri vaiheet. Hakemusta koskevassa osassa selostetaan hakijayrityksen arviointiin liittyviä seikkoja, esitettyä tekniikkaa sekä verkon rakentamiseen liittyviä suunnitelmia. Sovellettavia säännöksiä koskevassa osassa selostetaan voimassa olevan oikeuden sisältö. Tämän jälkeen selostetaan säännösten soveltaminen hakijaan ja perustellaan ratkaisun lopputulos.

1.2. Siirtyminen digitaaliseen televisioon

1.2.1. Taustaa

Hallitus teki periaatepäätöksen digitaaliseen televisio toimintaan siirtymisestä toukokuussa 1996. Televisiolähetysten digitalisoinnin katsottiin takaavan katsojille paremman kuvan laadun ja palvelut sekä tehostavan niukkojen taajuusvarantojen käyttöä. Tällöin päätettiin, että suomalainen televisio toiminta perustuu jatkossakin maanpäällisten televisioverkkojen käyttöön. Koska lähes puolet suomalaisista vastaanottaa televisiolähetykset maanpäällisen verkon kautta, tilannetta ei kuluttajan kannalta haluttu muuttaa. Maanpäälliset lähetykset sopivat myös Suomen maantieteelliseen sijaintiin.

Digitaaliset televisiolähetysten kokeilut alkoivat jo vuonna 1996 satelliitti- ja kaapelivastaanottimiin. Yleisradio Oy aloitti maanpäälliset digitaaliset koelähetyksensä syksyllä 1997. Nämä koelähetykset olivat maailmanlaajuisestikin ensimmäisten joukossa. Toimilupien haltijat aloittivat digitaaliset televisiolähetykset kolmessa lähetysverkossa elokuussa 2001. Näin Suomi oli Euroopan ensimmäisiä maita, joissa aloitettiin maanpäällinen digitaalinen televisio toiminta.

Valtioneuvoston maaliskuussa 2004 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti Suomessa siirryttiin maanpäällisissä lähetysverkoissa kokonaan digitaaliseen televisio toimintaan ja analogiset lähetysverkot suljettiin elokuussa 2007. Kaapelitelevisio verkoissa jatkettiin analogista lähetys toimintaa vielä 29.2.2008 saakka.

1.2.2. Maanpäällisten lähetysverkon kanavaniput

Digitaalista televisio toimintaa harjoitetaan UHF-alueella seitsemässä kanavanipussa (A, B, C, D ja E, F ja G) ja VHF –alueella kolmessa kanavanipussa VHF A, VHF B ja VHF C. Valtioneuvosto myönsi ensimmäiset digitaalisten televisiolähetysverkkojen toimiluvat Digitalle marraskuussa 2002. Kesäkuussa 2005 Digitalle myönnettiin toimilupa vielä yhden maanpäällisen televisioverkon rakentamiseen (kanavanippu E). Yhtiöllä on myös mobiilitelevisioverkon toimilupa (kanavanippu D).

Viestintäviraston päätöksen mukaisesti Digita on niin sanottu huomattavan markkinavoiman yritys digitaalisten televisiolähetyspalvelujen markkinoilla.

Anvia Oyj:lle myönnettiin tammikuussa 2007 alueellista digitaalista kanavanippua koskeva toimilupa Vaasan seudulle. Anvialle myönnettiin huhtikuussa 2010 valtakunnallinen verkkotoimilupa digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanippuun F sekä verkkotoimilupa alueellisen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanippuun G.

DNA Oy:lle myönnettiin kesäkuussa 2009 kaksi toimilupaa verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanipuissa VHF A ja VHF B ja maaliskuussa 2011 verkkotoimilupa kanavanippuun VHF C.

1.2.3. Käytössä oleva jakelustandardi

Suomessa digitaaliset lähetykset toteutetaan eurooppalaisen DVB (Digital Video Broadcasting) standardin mukaisesti. DVB-standardi jakautuu osaltaan kolmeen alaryhmään eri jakeluteiden erityisominaisuuksien pohjalta: DVB-T eli maanpäällinen jakelu, DVB-C eli kaapelijakelu ja DVB-S eli satelliittijakelu.

DVB-standardin tavoitteena on analogisen jakelun korvaaminen digitaalisella jakelulla siten, että radiotaajuuksia hyödynnetään tehokkaammin, säästetään jakelukustannuksissa, parannetaan äänen ja kuvan laatua sekä mahdollistetaan 16:9 kuvasuhde. DVB-standardien mukainen lähetyjärjestelmä määrittelee muun muassa, miten digitaaliset televisiolähetykset toteutetaan sekä maanpäällisessä, kaapeli- että satelliittitelevisiossa. Kaikissa eri jakelukanavissa televisiolähteyksen joukkoon voidaan liittää informaatiota eri kanavista, ohjelmista ja muista palveluista.

1.2.4. Digitaalisen television seuraavana vaiheena teräväpiirtotelevisio

Teräväpiirtotelevisio on nähtävä ensisijaisesti nykyistä tarjontaa täydentävänä palveluna – lisäarvona – jota kohti siirrytään vähitellen voimistuvan kysynnän ja tekniikan kehittyessä. Keskeinen lähtökohta on ollut, että nykyisillä päätelaitteilla vastaanotettava ohjelmatoiminta jatkuu ainakin vuoden 2016 loppuun asti. Tulevaisuuteen on kuitenkin varauduttava huolehtimalla maanpäällisen verkon kilpailukyvyistä ja kansalaisten tasapuolisesta palvelusta. Maanpäällinen verkko kilpailee sekä sisällöllisesti että laadultaan satelliitti- ja kaapeliverkon sekä tulevaisuudessa valokuitu- ja suurnopeuksisten langattomien laajakaistaverkkojen kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriössä valmistellaan hallitusohjelmaan kirjattua sähköisen median viestintäpoliittista ohjelmaa, jossa tarkastellaan maanpäällisen television tulevaisuutta.

Maanpäällisen televisioverkon digitalisointi on kasvattanut huomattavasti tarjontaa. Tämän lisäksi digitalisointi edellytti, että kotitaloudet päivittävät televisiovastaanottimet joko digisovittimilla tai taulutelevisioilla. Televisio on muuttumassa samanlaiseksi kulutuselektronikaksi kuin kännykät ja tietokoneet. Vastaanottimien oletettu käyttöikä ei enää ole 20 vuotta. Samaa teknologiaa ei enää oleteta voitavan eikä käytännössä voidakaan käyttää vuosikymmenien ajan.

Digitalisointi vaikutti merkittävästi myös maksutelevision yleistymiseen Suomessa. Todennäköistä on, että myös teräväpiirtolähetyksen ohjelmistot tulevat koostumaan pääosin maksutelevisiopalveluista.

Digitalisoinnin myötä jakelukapasiteetti on kasvanut ja sitä kautta voidaan jakaa suurempi määrä kanavia. Tässä kehityksessä teräväpiirtotelevisio on seuraava kehitysaskel. Teräväpiirtovastaanottimia on tällä hetkellä jo noin 1 066 000 taloudessa ja noin 75 000 taloutta tilaa teräväpiirtokanavia. Vuoden 2011 loppuun mennessä tällaisia televisioita arvellaan olevan jo 50 prosentissa televisiotalouksista.

Teräväpiirtotelevisio tuo televisioon lisää tarkkuutta ja vaikuttaa siten kuluttajan kokemukseen kuvan laadusta. Kuvan terävyys pääsee esille erityisesti suurissa televisionäytöissä. HD Ready- ja Full HD-vastaanottimia hankkineet kuluttajat odottavat teräväpiirtopalveluja myös maanpäällisessä verkossa. Kuvan laadun lisäksi teräväpiirtotelevisio antaa mahdollisuuden tuoda kuluttajille monikanavaaänen nykyisen stereoäänien tilalle. Nämä teknologiat ovat jo tarjolla satelliittijakelussa ja useimmissa kaapelitelevisioverkoissa.

1.2.5. Jakelustandardi ja pakkaustekniikka

Hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että lähetyksissä tulee käyttää DVB-T2 -jakelutekniikkaa. Hakuilmoituksessa ilmoitettiin myös, että lähetyksissä tulee käyttää MPEG4-pakkaustekniikkaa, jonka avulla kuva ja ääni saadaan mahtumaan noin puolet pienempään bittinopeuteen kuin nykyistä MPEG-2 pakkausta käytettäessä. MPEG4-pakkaustekniikkaa on pidettävä kustannustehokkaimpana vaihtoehtona teräväpiirtotelevision jakeluun..

1.3. Taajuusalue

Toimiluvan kohteena olevasta taajuusalueesta säädetään radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1169/2009) 2 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettuna 1.11.2010 voimaan tulleella asetuksella 894/2010. Asetuksen mukaan televisio-toimintaan käytettävät taajuusalueet ovat 174-230 MHz ja 470-790 MHz. Taajuusalueella 470 – 790 MHz valtakunnallisen ja alueellisen televisiotoiminnan yhteiskäytössä on kuusi kanavanippua, joista yksi on ensisijaisesti varattu Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän hoitamista ja Yleisradio Oy:lle myönnetyn toimiluvan mukaisen ohjelmiston välittämistä varten. Alueelliseen televisiotoimintaan Vaasan ja Seinäjoen seuduilla on kummallakin alueella yksi kanavanippu. Lisäksi alueella on yksi kanavanippu alueellisiin televisiotoiminnan lähetyksiin.

Viestintävirasto osoittaa toimiluvan haltijalle tarvittavat taajuudet.

1.4. Toimialue

Myönnettävän verkkotoimiluvan toimialue on tämän päätöksen liitteenä 3 olevan kartan osoittama alue. Kanavanipun väestöpeitto on tällä hetkellä noin 76 prosenttia. Kanavanipun väestöpeittoa voidaan mahdollisesti laajentaa. Viestintävirasto on aloittanut laajentamista koskevat taajuuskoordinaatiot.

1.5. Ohjelmistoluvat

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n mukaiset ohjelmistoluvat julistettiin haettavaksi ja myönnetään samana ajankohtana verkkotoimilupien kanssa. Valtioneuvosto ei saanut ohjelmistolupahakemuksia.

1.6. Verkkokilpailun edistäminen

Suomessa harjoitettu viestintäpolitiikka on jo parin vuosikymmenen ajan tähdännyt kilpailun edellytysten luomiseen viestintäverkkojen ja -palveluiden tarjonnassa. Kilpailulla on saavutettu merkittäviä etuja, kuten uusia ja monipuolisia palveluita sekä edullisia hintoja. Kansainvälisesti arvioituna suomalainen telemarkkina tuottaa palveluiden käyttäjille kilpailtuja, edullisia, korkealaatuisia ja laajalti saavutettavia palveluita. Myös televisiomarkkinoilla tavoitteena on kilpailun lisääntyminen muun muassa maanpäällisissä televisioverkoissa. Maanpäällinen televisioverkko kilpailee sekä sisällöllisesti että laadultaan satelliittilähetysten ja kaapelitelevisioverkon sekä tulevaisuudessa valokuitu- ja suurnopeuksisten langattomien laajakaistaverkkojen kanssa.

Valtioneuvosto myönsi 25 päivänä kesäkuuta 2009 toimiluvat DNA:lle verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanipuissa VHF A ja VHF B ja

maaliskuussa 2011 kanavanippuun VHF C. Ennen verkkotoimiluvan myöntämistä DNA:lle Digita Oy oli yksin vastannut televisio- ja radiolähetysten valtakunnallisesta jakelusta Suomessa. Viestintäviraston päätöksen mukaan Digita Oy on niin sanottu huomattavan markkinavoiman yritys digitaalisten televisiolähetyspalvelujen markkinoilla. DNA:lle myönnettyillä toimiluvilla oli muun muassa tarkoitus lisätä kilpailua maanpäällisten televisioverkkojen tarjonnassa.

Anvia:lle myönnettiin huhtikuussa 2010 valtakunnallinen verkkotoimilupa digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanippuun F sekä verkkotoimilupa alueellisen digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon kanavanippuun G. Toimilupien myöntämisen Anvialle katsottiin parhaiten edistävän keskinäisen kilpailun toteutumista televisiomarkkinassa.

2. Asian käsittely

2.1. Toimilupien julistaminen haettaviksi

Toimilupa julistettiin haettavaksi julkaisemalla sitä koskeva ilmoitus Helsingin Sanomissa 22.2.2012, Hufvudstadsbladetissa 22.2.2012 ja Virallisessa lehdessä 24.2.2012. Lisäksi haakuilmoitus ja lisätietoja koskeva ilmoitus julkaistiin liikenne- ja viestintäministeriön internetsivuilla 21.2.2012. Hakuaika päättyi 19.3.2012 kello 12.00.

Hakuaikaan mennessä toimilupia hakivat Digita ja Anvia. Anvia ilmoitti 16.4.2012 luopuvansa verkkotoimiluvan hakemisesta johtuen epäselvästä markkinatilanteesta yhden maksu-tv -operaattorin ilmoitettua lopettavansa toimintansa.

2.2. Toimilupapäätökselle asetetun määräajan pidentäminen

Viestintämarkkinalain 8 §:n 2 momentin mukaan toimilupaa koskeva päätös on tehtävä kuuden viikon kuluessa hakuajan päättymisestä. Valtioneuvosto voi kuitenkin erityisessä tapauksessa pidentää kuuden viikon määräaikaan enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, kohtuullisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi, hakemusten täydentämiseksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen.

Määräaika pidennettiin 12.4.2012, koska samanaikaisesti verkkotoimiluvan haettavaksi julistamisen kanssa haettaviksi julistettuihin kanavanipun ohjelmistolupiin ei tullut hakemuksia. Määräajan pidentäminen oli lisäksi tarpeen, koska maksutelevisiolähetysten jakelun osalta tilanne oli epäselvä yhden alan toimijoista ilmoitettua lopettavansa toimintansa keväällä 2012.

2.3. Toimilupailmoituksessa annetut tiedot

Toimilupia koskevassa ilmoituksessa kerrottiin, että myönnettävän toimiluvan tavoitteena on edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa. Myönnettävällä toimiluvalla on tarkoitus siten edistää viestintäverkkojen tasapainoista kehitystä ja lisätä kilpailua maanpäällisten televisioverkkojen tarjonnassa. Tavoitteena on lisäksi edistää digitaalisessa joukkoviestintäverkossa teräväpiirtotelevision lähetysten tarjontaa.

2.4. Toimilupailmoituksessa pyydetyt tiedot

Toimilupahakemuksessa tuli ilmoittaa seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) hakijan yhteystiedot;
- 2) kaupparekisterin ote tai vastaava selvitys hakijasta;
- 3) selvitys hakijan omistussuhteista;
- 4) kuvaus suunnitellusta verkkopalvelusta;
- 5) toimialue;
- 6) viestintäverkkoa koskeva kuvaus tai suunnitelma;
- 7) arvio toiminnan vaatimista investoinneista ja niiden rahoituksesta;

- 8) arvio liiketoiminnan kehityksestä;
- 9) jäljennös hakijan viimeksi vahvistetusta tilinpäätöksestä;
- 10) tilintarkastajien lausunto hakijan tämänhetkisestä taloudellisesta tilanteesta;
- 11) muut toimiluvan edellytyksiä arvioitaessa tarvittavat tiedot sekä
- 12) tiivistelmä hakemuksen keskeisestä sisällöstä.

Hakijan omistussuhteita koskevassa selvityksestä tuli ilmetä hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot yrityksistä ja henkilöistä, jotka omistavat hakijan ja yrityksistä, jotka hakija omistaa.

Arvion toiminnan vaatimista investoinneista ja niiden rahoituksesta, liiketoiminnan kehityksestä ja viestintäverkkoa koskevan kuvauksen tai suunnitelman tuli kattaa ajanjakso vuodesta 2013 vuoden 2016 loppuun.

3. Hakemus

3.1. Hakijan oma tiivistelmä hakemuksen olennaisesta sisällöstä

Hakijan mukaan Digitan selkeä verkko-operaattorirooli ja yhtenäinen jakeluinfrastrukturi lisäävät palvelutarjontaa koko maassa ja mahdollistavat kilpailun kuluttajille tarjottavien sisältökokonaisuuksien välillä. Hakija kuvaa tilannetta seuraavasti: "Mitä laajempi ja yhtenäisempi jakeluinfrastrukturi on sekä peitoltaan että kapasiteetiltaan, sitä laajempi on palveluntarjonta ja sitä helpompaa kuluttajien on valita ja ottaa käyttöön haluamiaan sisältöpalveluita. Tämän seikan merkitys korostuu haja-asutusalueilla, missä ei ole saatavilla IP- tai kaapeli-tv-palveluita, tai näiden palveluiden hankkimishinta on korkea. Vahvojen vertikaalisten rakenteiden muodostuminen maanpäälliseen tv-jakeluun voi johtaa siihen, että kilpailu keskittyy väkierikkaille alueille ja monipuolisia sisältöpalveluita ei tarjota laajasti koko maassa. Laaja ja yhtenäinen jakeluinfrastrukturi yhdessä selkeän verkko-operaattoriroolin kanssa mahdollistaa aidon kilpailun erilaisten sisältökokonaisuuksien ja – toimijoiden välillä. Digitan neutraali verkko-operaattorirooli takaa myös sen, että verkon kapasiteetti on yhtäläisesti kaikkien yritysten saatavilla."

Hakijan mukaan Digita pyrkii tuomaan antennitelevision kaikkialle ja kaikkiin päätelaitteisiin. Hakija kuvaa tilannetta seuraavasti: "Digita pyrkii siihen, että televisiovastaanotto olisi mahdollista perinteisen kattoantenniratkaisun lisäksi mahdollisimman laajasti erilaisilla päätelaitteilla. Käytännössä tämä tarkoittaa nykyisen asemainfrastruktuurin täydentämistä asiakkaiden kanssa sovittavassa tahdissa entistä paremman peiton saavuttamiseksi sekä DVB-T2 -standardin antamien monipuolisten mahdollisuuksien hyödyntämistä. H-kanavanippu voi yhdessä D-kanavanipun kanssa olla ympäristö seuraavan sukupolven televisioekosysteemin luomiseen. Yhdessä nämä kanavaniput muodostaisivat riittävän pohjan monipuoliselle palvelutarjonnalle, joka puolestaan saisi aikaan kuluttajakysyntää uusille päätelaitteille ja vastaanottotavoille. Tässä palveluekosysteemissä keskeisessä asemassa on myös tuki erilaisille ei-lineaarille AV -sisällöille, jotka korostuvat erityisesti päätelaitteissa, joita tyypillisesti käyttää yksi käyttäjä kerrallaan. Tätä kautta on mahdollista luoda tulevaisuuden käyttökulttuuria tukeva audiovisuaalinen ympäristö, jossa voimakkaasti yhteisöllinen lineaarinen televisio yhdistyy muun epälineaarisen videosisällön ja käyttäjien välisen vuorovaikutteisuuden kanssa (mukaan lukien sosiaalinen media). Tämä on näkökulma, jonka Digita haluaa tuoda keskusteluun T2 – siirtymää suunniteltaessa. Siirtymä olisi luonteva hetki tarkastella uudelleen myös maanpäällisten lähetysverkkojen ominaisuuksia aidosti langattoman vastaanoton näkökulmasta. "

Hakijan mukaan Digitan verkkoratkaisu on kuluttajaystävällinen. Hakija kuvaa tilannetta seuraavasti: "Digitan verkkoratkaisu on kustannustehokas koko kansantalouden kannalta. Jos uutta verkkoa ei tehdä rakenteeltaan samankaltaiseksi nykyisten verkkojen kanssa, kuluttajien antennikustannukset saattavat hakijan mukaan olla yli kymmenkertaiset verrattuna itse verkon hintaan. Tämä voi johtaa siihen, että kuluttajat ovat haluttomia ottamaan käyttöön maan-

päällisen verkon kautta tarjottavia palveluita, mikä puolestaan pienentää mahdollisuuksia kasvattaa verkon väestöpeittoa ja ulottaa sen palveluita mahdollisimman suurelle osalle suomalaisia. Edelleen tämä puolestaan on uhka alueelliselle tasa-arvolle ja suomalaiselle sisällöntuotannolle.”

Hakijan mukaan Digita täyttää toimiluvan tekniikkaan, laatuun, yleisöneuvontaan ja taloudellisiin voimavaroihin liittyvät vaatimukset. Hakija kuvaa tilannetta seuraavasti: ”Digita on jo näyttänyt pystyvänsä täyttämään toimiluvan tekniikkaan, laatuun, yleisöneuvontaan ja taloudellisiin voimavaroihin liittyvät vaatimukset. Digita käyttää verkkojen toteuttamisessa teknisesti kehittyntä, modernia ja laadukasta tekniikkaa. Palvelun toimintavarmuus saavutetaan lukuisten varmistavien ratkaisujen avulla. H-kanavanipun toimintavarmuus rakennetaan yhtä hyväksi kuin Digitan muiden kanavanippujen. Digita kykenee tekemään verkkoihinsa muutoksia, kuten esimerkiksi taajuusvaihtoja, joustavasti ja viestimään muutoksista kuluttajille ja sidosryhmille minimoiden niistä eri osapuolille aiheutuvat hankaluudet. Digita Info vastaa kuluttajien kysymyksiin sekä puhelimitse että sähköpostitse. Lisäksi Digita informoi kuluttajia erityisesti Internetin kautta. Digita Pro -verkosto ja muu antenniasentajayhteistyö sekä yhteistyö laitteiden maahantuojien ja kauppiaiden kanssa auttavat myös osaltaan siinä, että suomalaiset kuluttajat saavat oikeaa tietoa Digitan verkkopalveluihin liittyvissä kysymyksissä. Digitalla on riittävät taloudelliset edellytykset uuden kanavanipun rakentamiseen ja se kykenee rahoittamaan tarvittavat verkkoinvestoinnit yhteistyössä emoyhtiönsä TDF SAS:n kanssa. Digitan vahva läsnäolo kaikkialla Suomessa on keskeinen mahdollistaja ja ehdoton edellytys maantieteellisesti laajan lähetysverkon ylläpidolle ja kehittämiselle. ”

3.2. Yhtiön taustatiedot

Hakijayhtiö on TDF-konserniin kuuluvan TDF Nordic Oy:n kokonaan omistama suomalainen tytäryhtiö. TDF-konserniin kuuluu yhtiöitä Ranskassa sekä muualla Euroopassa. Konserni ylläpitää muun ohessa maanpäällisiä televisio- ja radioverkkoja. Hakijalla itsellään ei ole merkityksellisiä omistuksia. Yhtiöllä on pitkä historia erilaisten televisio- ja radioverkkojen rakentajana ja ylläpitäjänä, joka ulottuu Yleisradio Oy:n jakelutekniikan aikana aina 1930-luvulle saakka. Hakija on rakentanut kaksi täysin valtakunnallista ja kaksi yli 90 prosentin väestöpeiton omaavaa televisioverkkoa.

Yhtiö toimii puhtaassa verkko-operaattoriroolissa tarjoten ydinpalveluna verkkokapasiteettia. Yhtiö ei osallistu operoimiinsa verkkoihin liittyvään loppuasiakas-, päätelaite- tai sisältöliiketoimintaan.

Hakijan mukaan Digita on taloudeltaan vakavarainen yritys. Hakemuksen mukaan kansainvälinen omistus antaa Digitalle muun muassa tarvittavia taloudellisia voimavaroja. Hakijan mukaan taloudelliset resurssit takaavat toiminnan jatkuvuuden, mikä on sekä ohjelmistoluvanhaltijoiden että kuluttajien näkökulmasta välttämätöntä.

Tilikaudella 2010-2011 hakijan liikevaihto oli 91,1 miljoonaa euroa, joka kasvoi 1,7 prosenttia edellisestä tilikaudesta ja liikevoitto oli 22 miljoonaa euroa, joka heikkeni 15,4 prosenttia edellisestä tilikaudesta. Yhtiön oma pääoma oli 117,2 miljoonaa euroa.

3.3. Ehdotettu jakelutekniikka ja muut suunnitelmat

Hakijan mukaan Digitalilla on H-kanavanipun verkon toteutukseen tarvittava verkon infrastruktuuri valmiina.

Hakijan mukaan se tarjoaa palveluinaan DVB-T2 -verkon televisiojakelupalvelua ja sen lisäksi tiettyjä lisäpalveluita. Hakija ilmoittaa että verkon jakelupalvelua voidaan käyttää tv-, radio- ja datapalveluiden välittämiseen kyseisessä verkossa. Lisäpalveluita ovat enkoodaus, sisääntulo-yhteydet, satelliittialasotto, salausoperointi ja Playout.

Hakijan mukaan enkoodaus tv-jakelupalvelussa on toteutettu MPEG 4 –standardin mukaisella videokoodauksella.

Digitan hakemuksen mukaan sen verkko tulee täyttämään toimiluvassa vaaditun väestöpeiton.

Hakijan mukaan sen verkkoratkaisu on kustannustehokas. Hakijan mukaan se tarjoaa verkkokapasiteettia yhtäläisesti kaikkien yritysten saataville.

4. Sovellettavat säännökset ja johtopäätökset

Digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon verkkotoimiluvan myöntämisen edellytyksistä säädetään viestintämarkkinalain 9 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan toimilupa on myönnettävä, jos hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista eikä lupaviranomaisella ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan viestintämarkkinalain, radiolain (1015/2001, nykyisin laki radiotaajuuksista ja telelaitteista), sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) tai muun teletoimintaa koskevan lain säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa on viranomaisverkkoa koskeva säännös, jonka sisällöllä ei ole nyt käsillä olevan asian kannalta merkitystä.

Pykälän 3 momentin mukaan toimilupa on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää viestintämarkkinalain 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita, jos toimilupaa ei voida radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää kaikille hakijoille.

Koska hakijoita on vain yksi, 3 momentti ei tule sovellettavaksi. Päätöksessä on siten kyse ainoastaan siitä, täyttääkö hakija 1 momentin mukaiset edellytykset.

Lain 9 §:n 1 momentissa edellytetään riittäviä taloudellisia voimavaroja huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista. Toimiluvan haltijalla ei synny toimiluvan nojalla ainoastaan oikeus rakentaa verkko, vaan se luo samalla myös velvollisuuden verkon rakentamiseen ja ylläpitämiseen. Verkkoyrityksen velvollisuuksilla tarkoitetaan säännöksessä juuri tätä velvollisuutta. Tämän vuoksi arvioitaessa hakijan taloudellisten voimavarojen riittävyyttä arvioinnissa on otettava huomioon muiden seikkojen ohessa erityisesti myönnettävän toimiluvan kohteena olevan verkon rakentamisesta aiheutuvat kustannukset. Taloudellisilla voimavaroilla tarkoitetaan säännöksessä hakijan omien varojen lisäksi myös hakijan mahdollisuuksia saada ulkopuolista rahoitusta. Sillä, minkälaista ulkopuolinen rahoitus on, ei ole merkitystä asiaa ratkaistaessa. Rahoitus voi perustua tavanomaiseen pankkilainaan, osakepääoman korotukseen, yhteiskunnan tukeen tai muuhun rahoitusvälineeseen. Olennaista asiaa ratkaistaessa on hakijan esittämät suunnitelmat ja selvitykset sekä erityisesti arvio niiden uskottavuudesta. Arvioon saattavat vaikuttaa hakijan maksuvalmiuden lisäksi esimerkiksi tiedot hakijan luottokelpoisuudesta ja myönnettävän toimiluvan hakijan taloudellista asemaa parantava vaikutus sekä toimiluvan mahdollistaman toiminnan aikana tuoma tulorahoitus. Arvioon sisältyy epävarmuustekijöitä ja säännöstä on sovellettava tämän vuoksi varovaisesti. Säännöksen merkitys vaihtelee käytännössä tapauskohtaisesti. Jos hakijana on uusi yritys, joka ei ole aiemmin toiminut suomalaisilla viestintämarkkinoilla, edellytyksen täyttyminen on tutkittava huolellisesti. Alalla pitkään toimineen pörssiyhtiön osalta edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän, jos mitään erityisiä syitä epäillä taloudellisten voimavarojen riittävyyttä ei ilmene.

Hakija on hakemuksessaan esittänyt selvityksen toiminnan vaatimista investoinneista ja niiden rahoituksesta sekä arvion liiketoiminnan kehityksestä. Hakemuksessa esitetyn perusteella hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista.

Hakija on esittänyt hakemuksessaan myös verkon rakentamissuunnitelman.

Toinen lain 9 §:n 1 momentin edellytyksistä liittyy arvioon hakijan moitteettomasta käyttäytymisestä tulevaisuudessa. Mikä hyvänsä epäasiallinen käytös ei riitä hylkäysperusteeksi, vaan epäilyn kohteena on oltava lain säännösten vastainen teko tai laiminlyönti. Lisäksi kyseeseen tulevan lain on oltava joko säännöksessä nimetty tai muu teletoimintaa sääntelevä laki. Säännöksessä on kyse tulevaisuudessa tapahtuvan lainvastaisen teon todennäköisyysarviosta. Mikä hyvänsä epäily ei riitä hakemuksen hylkäämiseen, vaan epäilyn täytyy olla järkevä ja perustua joihinkin ulkoisesti havaittaviin tosiasioihin. Esimerkkinä tällaisesta seikasta voisi tulla kyseeseen hakijan tiedossa olevat aikaisemmat lainvastaiset menettelyt ja niiden perusteella tehtävä arvio hakijan tulevasta käyttäytymisestä.

Tiedossa ei ole seikkoja, joiden nojalla voitaisiin epäillä hakijan rikkovan viestintämarkkinalain tai muun teletoimintaa koskevan lain säännöksiä.

Lisäksi voidaan todeta että Digitalla yrityksenä on vankka osaaminen ja kokemus televisioliheystoiminnan markkinoilla. Digitalla on myös edellytykset huolehtia verkon toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta sekä jo olemassa oleva verkkoinfrastruktuuri.

Edellä kerrotuilla perusteilla toimilupa voidaan myöntää hakijalle.

5. Muut myönnettävään toimilupaan vaikuttavat vireillä olevat seikat

Viestintämarkkinalain 12 §:n mukaan toimilupaa ei saa siirtää. Valtioneuvosto voi peruuttaa toimiluvan, jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvanhaltijaan nähden muuttuu. Määräysvallan muuttumisesta on ilmoitettava välittömästi toimilupaviranomaiselle.

Toimiluvan haltija voi pyytää ennakkopäätöksen toimiluvan peruuttamisesta, jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu. Toimilupaviranomaisen on annettava päätös kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut viranomaiselle.

Toimilupaviranomainen tekee ratkaisunsa määräysvallan muutostilanteessa kokonaisharkinnan perusteella. Toimilupaviranomainen päättää siten tapauskohtaisesti, harkintavaltaansa käyttäen, voidaanko muutos hyväksyä vai onko toimilupa syytä julistaa uudelleen haettavaksi. Määräysvallan muutoksia harkittaessa käytetään samoja perusteita, joita käytetään toimilupaa myönnettäessä.

Digita suunnittelee yrityskauppaa Suomi Broadcast Networks Oy:n kanssa.

Digital Future Investments B.V. ja Suomi Broadcast Networks Oy ovat 3.8.2012 allekirjoittaneet ehdollisen sopimuksen TDF Nordic Oy:n ja siihen kuuluvan Digita Oy:n koko osakekannan myymisestä Suomi Broadcast Networks Oy:lle.

Digita Oy on pyytänyt 7.8.2012 päivätyssä kirjeessään valtioneuvostolta ennakkopäätöstä sille myönnettyjen verkkotoimilupien haltijan määräysvallan muutoksen vaikutuksesta toimilupiin.

Toimiluvan myöntäminen H-kanavanippuun ja ennakkopäätös määräysvallan muutoksesta pyritään ratkaisemaan samanaikaisesti valtioneuvostossa. Mikäli valtioneuvosto hyväksyisi Digita Oy:lle myönnettyä toimilupaa koskevan tosiasiallisen määräysvallan muutoksen viestintämarkkinalain 12 §:n 4 momentin nojalla, määräysvallan muutoksen hyväksyminen tulisi koskemaan myös Digitalle nyt myönnettävää toimilupaa kanavanippuun H.

6. Toimilupaehdot

Päätökseen liitetään toimilupaluonnos, johon liitettävistä määräyksistä säädetään viestintämarkkinalain 10 §:ssä.

Toimiluvan haltijan on omalta osaltaan huolehdittava siitä, että Yleisradio Oy ja televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat kustannussuuntautuneeseen hintaan käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin. Yleisradio Oy:llä on televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 7 a §:n 2 momentin mukaan oikeus harjoittaa digitaalista julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia ja että yhtiö voi käyttää sitä tarkoituksenmukaisesti. Viestintämarkkinalain 10 §:n 3 momentin mukaan toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä ohjelmistoluvan haltija saavat kustannussuuntautuneeseen hintaan käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin. Lain mukaan toimilupaviranomaisen on edellä mainituilla lupaehdoilla huolehdittava siitä, että mainitut televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Viestintämarkkinalain 10 §:n 1 momentin mukaan toimilupa voidaan liittää lain 1 ja 128 §:n säännöksiä tai 129 §:ssä tarkoitettuja Viestintäviraston teknisiä määräyksiä koskevia ehtoja, jotka koskevat viestintäverkkojen teknisiä ominaisuuksia tai taajuuksien tehokasta käyttöä. Riittävän, alueittain suunnatun ja oikein ajoitetun kuluttajaneuvonnan varmistamiseksi, toimiluvan haltijan on huolehdittava siitä, että kuluttajille järjestetään riittävä neuvonta- ja opastuspalvelu vastaanottoantenneihin liittyvissä asioissa. Lisäksi toimiluvan haltijan on tiedotettava kuluttajille alueellisesti verkon rakentamisesta ja kuluttajien antenniratkaisuille asetettavista vaatimuksista.

Verkon rakentamisen toteutumisen seuraamiseksi ja mahdollisiin puutteisiin kohdistuvien valvontatoimien käynnistämisen turvaamiseksi toimiluvan haltijan on toimitettava 1.2.2013 mennessä Viestintävirastolle yksityiskohtaiset verkkosuunnitelmat, joista ilmenevät lähetin- ja siirtoverkon rakenne ja verkon varmistukset sekä väestöpeiton määrittelyssä käytettävät kriteerit.

Muita toimilupaehtoja on selostettu aiemmin tässä päätöksessä ja jäljempänä toimilupaluonnoksessa.

PÄÄTÖKSEN LOPPUTULOS

Edellä kerrotuilla perusteilla toimilupa myönnetään Digita Oy:lle tämän päätöksen liitteenä (liite 1) olevasta toimiluvasta ilmenevin ehdoin.

LIITTEET

- 1 Toimilupaluonnos
- 2 Kartta toimilupa-alueesta
3. Valitusosoitus

LIITE 1 Valtioneuvoston myöntämä digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon toimilupa kanavanipussa UHF H

Luvanhaltija

Digita Oy

Verkkopalvelu

Toimiluvan haltijalla on oikeus tarjota verkkopalvelua digitaalisen maanpäällisen joukkoviestintäverkon UHF -alueen kanavanipussa H.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista toimintaa radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa määrätyllä taajuusalueella.

Radiolähettimen käyttöön tarvittavan radioluvan myöntää Viestintävirasto.

Maantieteellinen toimialue

Toimiluvan haltijan maantieteellinen toimialue on liitteenä olevan kartan osoittama alue.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 27.9.2012 – 31.12.2016.

Rakentamisvelvoite

Luvanhaltija on velvollinen rakentamaan toimiluvan mukaisen verkon siten, että se kattaa vuoden 2013 loppuun mennessä 60 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Toimiluvan mukaisen väestöpeiton laskennassa huomioidaan vakinaiset asunnot.

Toiminnan aloittaminen

Toimiluvan haltijan on aloitettava toimiluvan mukainen toiminta viimeistään 1.4.2013, ellei liikenne- ja viestintäministeriö erityisistä syistä luvanhaltijan hakemuksesta toisin määrää.

Toimiluvan peruuttamisesta toimilupaehtoja koskevan laiminlyönnin perusteella säädetään viestintämarkkinalain 12 §:ssä.

Käytettävä pakkaustekniikka

Toimiluvan haltijan on käytettävä lähetyksissä MPEG4-pakkaustekniikkaa.

Käytettävä jakelutekniikka

Toimiluvan haltijan on käytettävä DVB-T2-tekniikka.

Verkon avoimuus

Toimiluvan haltija on velvollinen tarjoamaan verkkopalveluja tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin kaikille palveluyrityksille.

Tiedottaminen kuluttajille

Toimiluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että kuluttajille järjestetään riittävä neuvonta- ja opastuspalvelu vastaanottoantenneihin liittyvissä asioissa. Lisäksi toimiluvan haltijan on tiedotettava kuluttajille alueellisesti verkon rakentamisesta ja kuluttajien antenniratkaisuille asetettavista vaatimuksista.

Selvitys Viestintävirastolle

Toimiluvan haltijan on vuosittain 30 päivän kesäkuuta mennessä laadittava Viestintävirastolle selvitys verkon rakentamisesta, jakelun tasalaatuisuudesta, kuvan laadusta, kapasiteetin käytöstä sekä arvio verkkopalvelun kysynnästä ja muista verkkotoiminnan kannalta merkityksellisistä asioista.

Lisäksi toimiluvan haltijan on toimitettava 1.2.2013 mennessä Viestintävirastolle yksityiskohdaiset verkkosuunnitelmat, joista ilmenevät lähetin- ja siirtoverkon rakenne ja verkon varmistukset sekä väestöpeiton määrittelyssä käytettävät kriteerit.

Muut ehdot

Toimiluvan haltijan on omalta osaltaan huolehdittava siitä, että Yleisradio Oy ja televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa mitä viestintämarkkinalaissa (393/2003) säädetään.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2012

Liikenneministeri

Merja Kyllönen

Neuvotteleva virkamies

Kaisa Laitinen

LIITTEET

2. Kartta toimilupa-alueesta

3. Valitusosoitus

LIITE 2 Kartta toimilupa-alueesta

